

Over Cavia's

Heeft u de film "Ruta de Jaca" gezien?

"Ruta de Jaca " betekent "De weg van de cavia "

Hierin is o.a. te zien dat de cavia mensen kan genezen!

Na het zien van deze film werd ik nieuwsgierig en ging over dit onderwerp op het internet aan het snuffelen. Was dit een "verzinsel" in deze film, of is het een echt oud genezingsritueel?

Op: <http://nl.wikipedia.org> is te lezen :

In Peru vervullen cavia's bij traditionele genezingsrituelen de rol van opvanger van boze geesten. De traditionele geneesheer gebruikt het beestje om over het lichaam van de patiënt te halen, de cavia neemt over wat er mis is met de patiënt. De geneesheer bekijkt vervolgens de ingewanden van de geslachte cavia en kan hierdoor bepalen wat er mis is met de patiënt.

De cavia

Bron: <http://www.diergeneeskundigcentrum.nl/de-cavia.html>

De huiscavia (*Cavia porcellus*) is een knaagdier dat van nature in de Andes voorkomt en waarschijnlijk zo'n 3000 jaar geleden door de voorouders van de Inca's is gedomesticeerd (tot huisdier gemaakt). Cavia's zijn in Peru, Bolivia en Ecuador nog steeds een belangrijk voedseldier dat vaak in huis wordt gehouden. De cavia vervult naast een belangrijke rol als voedselbron ook een rol bij traditionele genezingsrituelen als opvanger van boze geesten. De traditionele geneesheer kan daarnaast met behulp van een cavia zien wat er mis is met een patiënt. Nederlandse en Engelse handelaren introduceerden vermoedelijk cavia's in de 16e eeuw in Europa waar ze al snel als exotisch huisdier populair werden. Door intensieve

fokkerij zijn inmiddels vele rassen en variëteiten ontstaan. Deze verschillen in vooral in kleur en vachttype.

De cavia is een knaagdier van 25 tot 30 cm lang en weegt 500 tot 1500 gram. Ze zijn daarmee zwaarder en groter dan de wilde cavia die ongeveer 700 gram weegt. Cavia's worden ongeveer 5 jaar oud (maximaal 8 jaar). Het zijn sociale dieren die in het wild in groepjes leven bestaande uit één mannetje, een aantal vrouwtjes en hun jongen.

Cavia's zijn weinig atletisch. Springen en klimmen kunnen ze niet. In het wild leven cavia's op grasvlakten en slapen in zelfgemaakte holen. Ze eten

in het wild vooral moeilijk verteerbaar plantaardig materiaal wat weinig energie bevat; ze zijn daarom een groot gedeelte van de dag bezig met eten. Ze zijn het actiefst in de ochtend- en avondschemering. Ze hebben door de plaatsing van de ogen een goed overzicht van hun omgeving en van de lucht waardoor de snel roofvogels en andere roofdieren kunnen opmerken. Wat direct onder

hun neus bevindt zien ze echter niet en vinden hun eten dan ook voornamelijk op de geur en tast. Wanneer cavia's worden opgeschrikt houden ze zich of doodstil of gaan er met een verassend grote snelheid vandoor om dekking te zoeken. In het wild bevat het gras voldoende water zodat deze cavia's zeer weinig drinken.

De cavia heeft twee snijtanden boven en twee onder en 16 kiezen verdeeld over boven- en onderkaak. Zowel de kiezen als de tanden groeien een leven lang door waardoor de slijtage van het gebit door het vele knabbelen gecompenseerd.

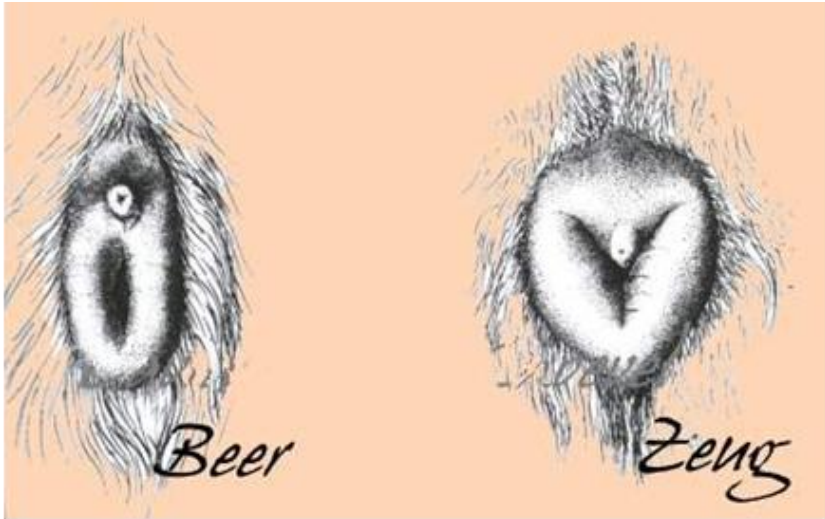
Net als de mens en de chimpansee is de cavia niet in staat om zijn eigen vitamine C te maken. Dit is een belangrijk aandachtspunt bij de voeding van onze huiscavia. Cavia's eten, net als het konijn, de eigen ontlasting op.

Dit is noodzakelijk om alle belangrijke mineralen, vitamines en energie uit het voedsel te benutten. De keutels worden meestal direct uit de anus opgegeten; deze keutels zijn zachter dan de normale droge stevige keutels.

De voortplanting

Cavia's zijn al op jonge leeftijd geslachtsrijp; zeugjes op 4-6 weken leeftijd, en beertjes vanaf 8-10 weken. Zeugjes hebben om de 14-19 dagen een vruchtbare periode waarin ze gedekt kunnen worden. Wanneer u wilt fokken met cavia's is het verstandig om te wachten tot de zeugjes 3-4 maanden oud zijn. Wacht echter niet te lang; zeugjes waarmee pas voor het eerst wordt gefokt na 7 maanden leeftijd hebben meer geboorteproblemen. Dit komt omdat na deze leeftijd de symfyse van het bekken (de plaats waar de bekkenhelften elkaar raken) vastgegroeid is waardoor deze niet meer kan meegeven bij de geboorte van de jongen. Hierdoor stijgt de kans op geboorteproblemen en sterfte van de jongen.

De draagtijd van de cavia is ongeveer 65 dagen, veel langer dan bij andere knaagdieren. Dit komt omdat de cavia een nestvlieder is; de jongen worden volledig compleet geboren met haar, open ogen en oren, een volgroeid gebit en ze kunnen binnen een dag vast voedsel tot zich nemen. Een normale worp is meestal 3 of 4 jongen van ongeveer 70-100 gram. Hoewel het zeugje maar één paar tepels heeft is dit voldoende om de jongen groot te brengen. De jongen worden op ongeveer 3 weken leeftijd gespeend (bij de moeder weg gehaald). Denk erom dat het zeugje één dag na de bevalling al weer gedekt kan worden! De optimale leeftijd om een cavia te castreren of te steriliseren is 4-6 maanden.

Alles op een rijtje:

geslachtsrijpheid	beertje 8-10 weken zeugje 4-6 weken
fokrijpheid	3 maanden
oestruscyclus	14-19 dagen
post partum oestrus [*]	ja
draagtijd	65 dagen
nestgrootte	3-4 gemiddeld
geboortegewicht	70-100 gram
speenleeftijd	3 weken
volwassen gewicht	beertje 950-1200 gram zeugje 700-850 gram
optimale fokperiode	2 jaar
maximale levensduur	8 jaar

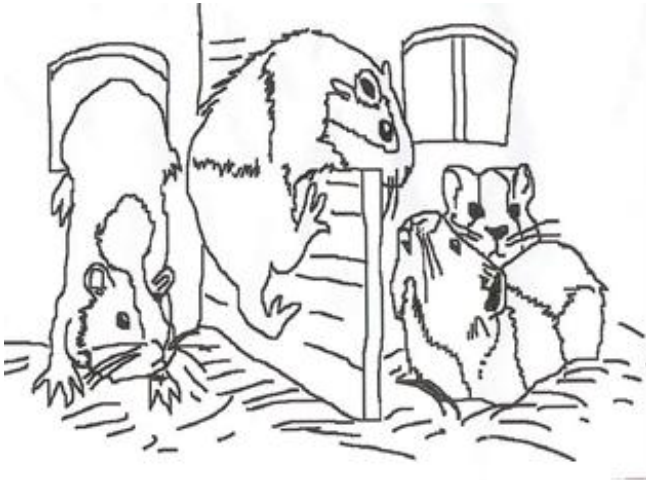
* Vrouwtjes zijn weer vruchtbaar binnen 14-28 uur na de bevalling. dit noemt men "**postpartum oestrus**". Dit betekent dat zij tijdens de zwangerschap een nest kunnen zogen.

Bron: <http://www.freewebs.com/tatti-mousery/fokken.htm>

Guinees biggetje , waarom deze naam?

Cavia's worden in vele talen 'guinees biggetje' genoemd, hoewel cavia's geen varkentjes zijn en ze komen ook niet uit Guinea. Waarom ze toch zo genoemd worden is niet geheel duidelijk, maar er worden diverse verklaringen voor gegeven:

- de cavia heeft de gedrongen bouw van een varken en maakt piepende en knorrende geluidjes
- de cavia zou smaken als een biggetje
- 'guinees' zou zijn afgeleid van 'guinea'; dit is een oude Engelse munt van 21 shilling, wat in die tijd een vorstelijk bedrag zou zijn geweest om zelfs voor een exotisch huisdier te betalen
- 'guinees' zou zijn afgeleid van 'Guyana' (als in Frans-Guyana, het buurland van Suriname), maar toen de cavia werd ontdekt was deze benaming nog niet in gebruik
- de schepen die van Zuid-Amerika terugkeerden, deden vaak eerst Guinea aan

Kortom, de 100%
sluitende verklaring
is er nog niet, maar
het blijft interessant
**Meer lezen over
cavia's? Ga naar:
www.caviaclub.nl**

Slimme cavia's

Bron: 25 maart 2010

<http://www.wetenschap24.nl/nieuws/artikelen/2010/maart/Slimme-cavia-s.html>

Cavia's blijken niet zo dom als ze eruit zien. Of beter: tamme cavia's zijn even slim als hun grotere, wilde soortgenoten.

Het zijn geliefde huisdieren in gezinnen met kleine kinderen: cavia's. Logisch. Cavia's bestaan uit niet veel meer dan een stevig worstvormig lichaam met pootjes, waar een klein kind weinig naars mee uit kan halen. En ze zijn ook nog supertam. Maar wel een tikje suf. Dat de diertjes niet bijster intelligent uit hun kraalooogjes kijken, kan ermee te maken hebben dat de hersenen van tamme cavia's flink kleiner zijn dan die van hun wilde soortgenoten. Tenminste, dat dachten wetenschappers lange tijd. Maar uit nieuwe test blijkt dat de beestjes net zo slim zijn als wilde cavia's.

Duitse biologen onderwierpen tamme en wilde cavia's aan een waterdoolhof-test. Ze schrijven hierover in het blad *Frontiers in Zoology*. In een grote bak water plaatsten de wetenschappers, onder het wateroppervlak, een platformpje. De meeste dieren zullen graag op zo'n platformpje gaan zitten, om niet de hele tijd rond te hoeven zwemmen. Met behulp van tekens op de wand van de bak konden de cavia's - in theorie - het platform terugvinden, als ze eenmaal wisten waar het was.

Tamme en wilde cavia's bleken het platformpje even snel te vinden. De tamme diertjes zijn dus niet dommer dan de wilde. Ze lijken zelfs iets slimmer. De twee soorten cavia's bleken namelijk wel verschillende tactieken gebruiken om het platform op te zoeken. Wilde cavia's bleken sterkere zwemmers dan hun kleinere soortgenoten. Zij zwommen gewoon flink rond, tot ze op het platform stuitten. De tamme cavia's echter wisten dankzij de tekens op de wand het platform te vinden. Als zij het platform eenmaal hadden ontdekt, zwommen zij er een volgende keer recht op af.

Nadine Böke

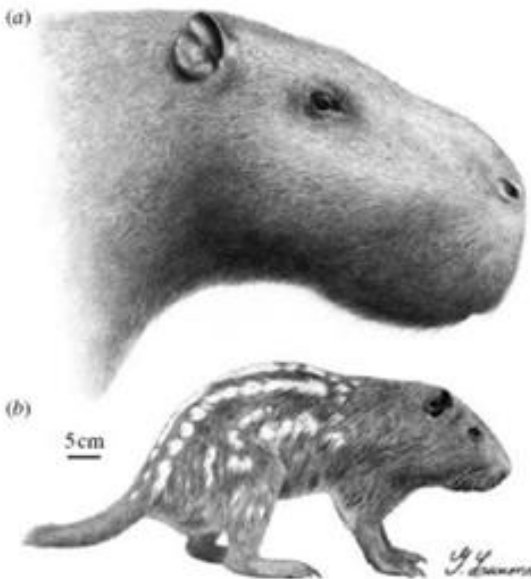
Cavia van een ton

Bron: www.wetenschap24.nl

16 januari 2008

In Uruguay is de schedel van reuzenknaagdier gevonden. Het dier leefde een paar miljoen jaar geleden en moet minstens duizend kilo gewogen hebben.

Een amateurpaleontoloog ontdekte de 53 centimeter lange schedel in een rotsblok aan het strand en ging ermee naar het natuurhistorisch museum in Montevideo. Pas drie jaar later gingen paleontologen Andrés Rinderknecht en Ernesto Blanco ermee aan de slag. Zij beschrijven de vondst nu in vakblad *Proceedings of the Royal Society B*. De snijtanden ontbreken op eentje na, maar verder is de schedel in prima staat. Uit de kiezen leiden de onderzoekers af dat *Josephoartigasia monesi*, zoals ze het dier genoemd hebben, niet in staat was om stevige planten te eten. "We denken dat hij van zachte waterplanten of fruit leefde", aldus Blanco. Over het lijf van het dier weten ze weinig, dus een de schatting van zijn gewicht kan er flink naast zitten. Maar de claim dat dit het grootste bekende knaagdier is, lijkt niet overdreven. In 2003 werden resten van een ander Zuid-Amerikaans reuzenknaagdier gevonden, zonder

schedel. Dat beest zou tegen de 700 kilo hebben gewogen. Het dier dat vandaag de dag het meest aan de beide reuzen verwant is, is de pakarana, een vijftien kilo wegende bosbewoner die zelden gezien wordt.
Elmar Veerman

Zo zal de kop van de reuzencavia er ongeveer uitgezien hebben, in verhouding met zijn

levende familielid, de pakarana.

Beeld: Gustavo Lecuona / Ernesto Blanco.

Bijzonderheden bij de cavia

Bron: <http://aacht.infoteur.nl/specials/huid-van-de-cavia.html>

In tegenstelling tot andere knaagdieren is de huid van de cavia zeer dik, stevig en strak. Het beschermt het dier tegen constante aanvallen van binnendringende organismen en pathogenen (=ziekteverwekkers) zoals bacteriën, virussen en schimmels. De huid van de cavia is, net zoals bij de mens, het grootste orgaan van het lichaam.

De cavia heeft ook een aantal extra klieren zoals de glandula caudalis (de zogenaamde vetklier boven de anus) en de glandulae perineales (de perianaalklieren).

Glandula caudalis

De klier is gelegen boven de anus en produceert een vette talg, dat tot verkleving van de vacht kan leiden. Vooral bij ongecastreerde beren is dit heel duidelijk zichtbaar. De glandula caudalis wordt gezien als een geslachtsklier.

Functie van de glandula caudalis

Elk individu scheidt zijn eigen geur af samen met de talg, waardoor het een belangrijke functie heeft bij het bijeen houden van de groep, herkenning van groepsgenoten, opname van jonge dieren in de groep en een rol speelt bij territoriaal gedrag.

Glandulae perineales

Deze klieren komen alleen bij de cavia voor. Het zijn huidklieren gelegen tussen de anaal- en geslachtsopening en monden uit in de perianaalzak. In deze zak wordt vet, wittige afscheiding (wat overigens erg sterk ruikt) verzameld. Deze klieren zijn het sterkst ontwikkeld bij ongecastreerde beren.

Wist u dat er in Almere een "Caviastraat" is?

De Cuy

Bron:

<http://www.kleineknaagdieren.nl/artikelen/cavias/200501/index.php>

Cuyes zijn erg mooie dieren die er aantrekkelijk uitzien.

Iedereen zou wel graag zo'n

grote lieve leuke troetel cavia willen hebben! Helaas zijn dit geen dieren die je kunt houden als troeteldier. En eigenlijk zijn het geen huisdieren. Deze dieren hebben heel erg veel ruimte nodig en zullen ook nooit echt tam worden. Bij teveel stress zal het dier vroegtijdig overlijden. Oppakken en kooien verschonen KAN teveel voor ze zijn. Ook is het erg moeilijk om goede medische hulp voor ze te vinden. Deze dieren lijken niet op gewone knaagdieren. Zelfs niet op de cavia's die wij hier in Europa hebben. Dit komt omdat ze al 500 (!) jaar lang allebei op geheel andere wijze, en voor geheel verschillende doeleinden gefokt worden. De cuy is echt een wild dier. Ze hebben een goede en speciale manier van verzorging nodig. Omdat ze gefokt zijn om in een zo kort mogelijke tijd zo dik mogelijk te worden hebben ze erg snel last van vervetting. Daardoor mag je ze eigenlijk alleen groente en kruiden te eten geven, en één keer per week een goede kwaliteit cavia voer voor de nodige vitamines, eiwitten en mineralen. Dit is duur! In de winter kunnen deze kosten al snel oplopen tot ongeveer 4 euro, per dier, per dag! Ook zullen deze dieren niet oud worden. Hooguit 2 tot 3 jaar.... Bedenk dus goed waar je aan begint! Laat je goed informeren!

De geschiedenis van de Cuy

Cuyes en onze Europese huiscavia's hebben dezelfde voorouders. Ze komen allebei van oorsprong uit Zuid-Amerika. Door de jaren heen zijn ze alleen op een totaal andere manier ontwikkeld. Het domesticeren van de cavia is begonnen bij de inboorlingen in Zuid-Amerika 4000 Jaar voor Chr. Cavia's werden hier gebruikt voor hun vlees en voor offers aan de goden.

Ook werden de harde schedels van de cavia's gebruikt om noten mee stuk te slaan. Later werden Cuyes door postbodes meegenomen die te voet door de Andes moesten reizen. Het cholesterol arme vlees van de cuy is een goede energielevering. Ook werden ze van dorp tot dorp meegenomen als reisproviand en als gastengeschenken. Toen de Spanjaarden, nadat zij voet aan wal zetten in Amerika, de cavia aantroffen in de hutten van de inboorlingen, vonden ze het eerst maar rare dieren. Zij waren degenen die ze hebben geïntroduceerd in Europa. In het begin werden ze vooral gehouden in dierentuinen of als rariteiten in circussen. Alleen erg rijke mensen konden zich een cavia veroorloven. De Europeanen zagen geen heil in het cavia vlees. Zij hadden veel grotere slachtdieren als varkens en koeien om hun vlees vandaan te halen. Later heeft het dier via de laboratoria zijn weg als huisdier gevonden en is het dier steeds tammer geworden. Terwijl in Europa de dieren steeds kleiner werden door te fokken op bouw, kleur en vachtstructuur, werd de cuy steeds groter doordat deze gefokt werd op grootte, gewicht en robuustheid. Tegenwoordig bestaan de volksstammen niet meer die zijn begonnen met de cavia's voor het vlees te houden. De cuy is in sommige landen nog altijd een onmisbare bron van eten en inkomen. In sommige landen heeft caviavlees zich ontwikkeld als een ware delicatessen, zoals bijvoorbeeld in China en sommige delen van Italië.

Cuyes soorten

Voor armere mensen is de cuy een uitstekend slachtdier om te houden. Ze hebben weinig nodig, eten alles wat groen is en worden dan ook met keukenafval gevoerd tot ze dik genoeg zijn om op te eten. Door dit eten van keukenafval heeft dit dier zelfs zijn naam gekregen: *Guinees biggetje*.... Door het jarenlange houden van cuyes op deze manier heeft zich langzaam maar zeker de vetzuchtige, vette reuzencavia ontwikkeld die zich in vachtstructuur, lichaamsbouw en vooral in gewicht onderscheidt van de Europese cavia. Cuy is eigenlijk een verzamelnaam voor vele soorten reuze rassen. In Zuid-Amerika wordt in grote caviafarms op grote schaal gefokt met de zogenaamde "Cuy Criollo". Dit was het oorspronkelijke dier dat werd gehouden door de Indianen. Deze dieren hebben spitse snuiten en vaak rode ogen. In diezelfde farms werd het ras later veredeld tot de "Cuy Mejorado" wat iets dergelijks als ras

cavia betekent. Door de allerbeste Cuyes met elkaar te kruisen is uiteindelijk een soort van superras ontwikkeld: De Cuy Macahuaslan.

In Zuid-Amerika wordt onderscheid gemaakt tussen twee verschillende ondersoorten. Namelijk de "bracoïde" en de "brevilineo". Deze twee types hebben elk hun eigen kenmerken.

In Zuid-Amerika bestaan verder dezelfde haarstructuren als hier, met het verschil dat ze hier in Europa steeds meer geperfectioneerd zijn. Je moet hierin natuurlijk niet vergeten dat cuyes niet zijn bedoeld om mooi te zijn: het blijven slachtdieren.

Omdat er in Zuid-Amerika wordt gezegd dat de haarstructuur geen invloed heeft op het vlees, maar juist de kleur van de vacht worden er daar voornamelijk Cuyes in lichte kleuren gefokt zoals bijvoorbeeld crème/ wit en rood / wit. Cuyes met donkere kleuren worden voornamelijk gebruikt voor offerrituelen.

Tegenwoordig zijn ze in Zuid-Amerika nog altijd bezig om het ras te perfectioneren. Zo is het ze bijvoorbeeld al gelukt om de vetvorming een heel eind terug te brengen.

De Cuyes waar ze op dit moment mee verder willen zijn bij de geboorte ongeveer net zo zwaar als onze cavia's, zo tussen de 100 en de 150 gram. Het grote verschil is dat de mannetjes op een leeftijd van 4 maanden al een gewicht van 1 kg hebben bereikt en de vrouwtjes met circa drie maanden 700 - 800 gram. De jongen van deze dieren groeien dan ook enorm! Gemiddeld met zo'n 100 gram per week!

Waar een gewone cavia met een leeftijd van ongeveer 1,5 jaar volgroeid is, zal een Cuy gewoon door blijven groeien in grootte en gewicht. De grootst bekende Cuyes zijn de "Cuyes Cobayos". Deze Cuyes kunnen 50 centimeter in lichaamslengte worden en een maximum gewicht van 4, 650 kg bereiken. Wel zal de cuy-cavia hier in Europa altijd kleiner blijven dan zijn broertjes en zusjes in Zuid-Amerika. Dit kun je verklaren door meerdere dingen. Ten eerste is natuurlijk het voer heel erg belangrijk! Hier krijgen ze hele andere voedingssupplementen als daar. Verder is er een groot

verschil in klimaat. Maar waarschijnlijk nog het allerbelangrijkst van allemaal is het aantal dieren dat wij hier hebben. Hier wordt er altijd verder gekruist met een beperkt aantal cuyes terwijl op de grote farms in Zuid-Amerika vaak wel 30.000 dieren per schuur zijn. Hier worden altijd weer de besten en de grootsten uitgekozen om verder mee te kruisen.

Gedrag en uiterlijk:

In de voorgaande hoofdstukken heb ik al het een en ander verteld over dit aparte dier. Maar dit zijn niet de enige kenmerken die ze hebben. Een heel bijzonder kenmerk van deze dieren is dat ze echt partners uitkiezen en vaak hebben deze partners dan ook hele hechte banden. Veel meer als wij van andere knaagdieren kennen. Verder zijn het echte "kudde"dieren. In natuurlijke omstandigheden leven ze vaak met grote groepen samen. Deze groepen worden dan geleid door de grootste en sterkste beer, samen met zijn partner. De rest van de vrouwen in zo'n groep worden als het ware onderverdeeld in een harem.

Ondanks dat cuyes hele sterke en grote dieren zijn, gebruiken zij hun kracht maar weinig.

Ze zullen eerder wegkruipen en zich terugtrekken. Het zijn echte vluchtdieren.

Dit zul je vaak genoeg terug kunnen zien in hun gedrag. Sommigen zijn verschrikkelijk schuw en gestrest, en kun je dan ook maar beter niet oppakken. Verder zijn ze ondanks hun soms wat logge lichaam verschrikkelijk snel.

Een ander kenmerk wat ze meestal hebben is polydactylie. Die wil zeggen: meer dan vijf tenen aan hun pootjes. Vroeger dachten ze in Zuid-Amerika dat een cavia met meerdere tenen aan zijn pootjes vruchtbaarder was dan een cavia met een normaal aantal tenen. En omdat zij graag een zo hoog mogelijke productie wouden hebben zijn zij vooral gaan fokken met deze dieren. Tegenwoordig is door vele onderzoeken aangetoond dat dit niet

waar is, maar nog altijd worden er meer dan bij gewone cavia's jonge dieren geboren met meerdere tenen aan hun pootjes.

De voeding

Het soort voeding wat wij ze hier geven, en wat ze krijgen in Zuid-Amerika is behoorlijk verschillend. Op de grote cavia farms daar krijgen de dieren altijd een goed afgepaste hoeveelheid voeding met de juiste voedingsstoffen en mineralen om een zo hoog mogelijke productie te garanderen met geen of zo min mogelijk ziektes. Daar krijgen ze vaak dingen die hier in onze landen (bijna) niet te krijgen zijn, zoals bijvoorbeeld Sorgo, wat een grassoort is die afkomstig is van de indianen. Verder krijgen zij vaak suikerriet, brood, gerst, alfalfa, maïs, allerlei soorten aardappels en rijstpoeder. Allemaal met de juiste toegevoegde hoeveelheden vitamines en mineralen.

Het is een beetje moeilijk wat je ze hier het beste kunt geven, omdat de voedingsmarkt hier nu eenmaal niet is ingesteld op Cuy-cavia's. Wij geven ze gewoon veel groente, elke dag een volle hand gras, een handje goed caviavoer per dag (en pas nieuwe als het bakje leeg is). Het vitamine C gehalte is in deze voeding goed geregeld.

Verder is het belangrijk om ze te allen tijde hooi aan te bieden. Niet alle Cuyes houden van hooi. Je kunt hierin ook afwisselen. Zo heb je bijvoorbeeld ook kruidenhooi en weidehooi. Beide soorten ruiken wel sterker en zijn vaak dan ook aantrekkelijker voor cavia's.